97488 - Eski paraları, değerinden fazlasıyla satmak

Soru

Tedavülde olmayan paraları değerinden fazlasıyla satmanın hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Eski paralar, şayet altın veya gümüşten ise altın ve gümüşle takas yapıldığında eşit gramajda olması ve peşin olarak teslimat yapılması gerekir. Şayet altın ve gümüş para, başka bir değerli para birimiyle satılırsa yani altını gümüşle veya farklı para birimiyle satılırsa peşin satılması şartıyla tutarlar farklı olabilir. Ubade bin Samit Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: "Altın altınla, gümüş gümüşle, buğday buğdayla, arpa arpayla, hurma hurma ile, tuz tuzla başbaşa misliyle, peşin olarak satılır. Bu çeşitler farklı olduğu takdirde peşin ise dilediğiniz gibi satın.” (Muslim 2970)

Para, altın veya gümüşten olması durumunda şu an kullanılması veya kullanılmaması arasında fark yoktur.

Şayet para, altın ve gümüş dışında olup kağıt veya madenden üretilmiş ve tedavülden kaldırılmışsa ve artık eşyanın bir bedeli olarak itibar görmüyorsa faiz sebebi kalkmış olur. ve eşya hükmünü alır. Bu durumda alıcı ve satıcı anlaştıkları tutar karşılığında alıp satabilirler. Bu da israf yapılmaması şartına bağlıdır. zira bazı kişiler eski paraları satın almak için çok yüksek paralar ödemektedir. Şeriat paranın korunmasını ve boş yerlere harcanmamasını emretmiştir. Şeyh İbn Useymin Rahimehullah’a paranın değerinden fazlasıyla satılması hususu sorulduğunda şöyle cevap verdi:

Bu konuda sakınca yoktur. Çünkü artık eski para, para hükmünü kaybetmiştir. Bunun üzerine on kat değerle satılmasında sakınca yoktur. (Lika bab el Meftuh 18/233)

En iyisini Allah bilir.